

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:

Președinte – Talpă Boris,
Judecători – Țurcan Anatolie, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie, Roic-Botezatu Lilia,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui,

Cucta Andrei X, născut X.

Șoimu Victor X, născut la X.

Mocanu Vitalie X, născut la X.

Focșa Nicolae X, născut la X.

Moisei Ștefan X, născut la X.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 28.01.2014 – 11.07.2019;

Instanța de apel: 13.03.2020 – 04.04.2022;

Instanța de recurs: 17.08.2022 – 23.04.2024.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 iulie 2019, a fost achitat Cucta Andrei învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost achitat Șoimu Victor, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost achitat Focșa Nicolae, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost achitat Mocanu Vitalie, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost achitat Moisei Ștefan, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, potrivit rechizitoriului, inculpatul Cucta Andrei a fost învinuit de către organul de urmărire penală, în aceea, că el, fiind colaborator al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, activând în funcția de inspector din cadrul inspectoratului național de patrulare fiind, în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal persoană publică, având în virtutea acestei funcții

permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat în conformitate cu fișa de post privind obligațiunile funcționale de a dirija în cunoștință de cauză sectorul de muncă încredințat, să manifeste inițiativă și perseverență, să asigure îndeplinirea întocmai a sarcinilor ce stau în fața sa, să se călăuzească în exercitarea atribuțiilor, de legislația în vigoare, să fie obiectiv și imparțial, iar în conformitate cu Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr.90-XVI din 25.04.2008, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar, obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a participat activ în calitate de complice la o schemă de extorcere sistematică a mijloacelor bănești, ce nu li se cuvin, personal pentru sine și pentru alte persoane, destinate îmbogățirii proprii, extorcând și primind în perioada mai - mijloace bănești de la investigatorii sub acoperire, pentru favorizarea trecerii mărfurilor din Italia, prin România în Republica Moldova și transportarea acestora fără impedimente pe teritoriul Republicii Moldova, cu mijlocul de transport de model Peugeot Boxer cu nr. de înmatriculare X, fără al supune controlului precum și a nu documenta cazuri cu privire la contravenție comise de către agenții sub acoperire în timpul transportării mărfurilor și deplasării pe teritoriul Republicii Moldova.

Organul de urmărire penală, indică că astfel, în privința circumstanțelor reale în care au fost comise infracțiunile, care plasează actele materiale comise de către învinuit - unice - în ansamblul unui fenomen de corupție generalizat, ce ar caracteriza activitatea specifică derulată de către acesta în perimetrul traseului Leușeni - Chișinău, probatoriul administrat a relevat, în mod indubitabil, că investigatorilor autorizați i-au fost pretinse, fără excepție, ori de câte ori au fost stopați, de către angajații Inspectoratului Național de Patrulare a INP a MAI, diverse sume de bani, fără al supune controlului precum și a nu documenta cazuri cu privire la contravenție comise de către agenții sub acoperire în timpul transportării mărfurilor și deplasării pe teritoriul Republicii Moldova.

Organul de urmărire penală, indică că în acest cadru, faptele angajaților MAI trebuie privite nu doar ca având un caracter izolat, unicitatea sau numărul redus al acestora fiind rezultatul modului în care s-au derulat operațiunile de transport, în funcție de orarul urmat de alți transportatori, doar întâmplarea făcând ca învinuitul să-i fi pretins investigatorului o singură dată, anumite sume de bani. Acest fenomen de corupție trebuie privit în ansamblul său și la adevărata sa amploare, astfel cum a fost evidențiat de activitatea de investigație derulată în cauză.

Organul de urmărire penală, indică că în ceea ce privește implicațiile sociale și economice ale faptelor comise de către învinuit, trebuie de avut în vedere faptul că acesta, având calitatea de angajat al MAI, avea obligația de serviciu să efectueze controale asupra respectării de către participanții la traficul rutier al prevederilor regulamentului circulației rutiere precum și a altor acte legislative și să constate eventualele fapte penale sau contravenții și să aplice măsurile prevăzute de actele normative în vigoare.

Organul de urmărire penală, indică că din probele administrate în cauză rezultă însă, fără nici un dubiu, faptul că în schimbul sumelor de bani pretinse și primite, angajații Inspectoratului Național de Patrulare efectuau un control formal sau nu efectuau nici un fel de control, creând astfel posibilitatea neglijării a prevederilor actelor normative precum și transportării pe teritoriul Republicii Moldova a oricăror tipuri de mărfuri sau obiecte, inclusiv a celor periculoase, interzise de lege.

Organul de urmărire penală, indică că în acest context, se evidențiază un pericol social ieșit din comun al faptelor comise de către angajații Inspectoratului Național de Patrulare, relevat de faptul că, practic, pe perimetrul Leușeni - Chișinău, există posibilitatea neglijării totale a prevederilor legale precum și transportării a oricăror tipuri de obiecte. Nu există nici un fel de securizare prin simplul fapt că angajații Inspectoratului Național de Patrulare nu își îndeplinesc atribuțiile de serviciu.

Organul de urmărire penală, indică că tot el, Cucta Andrei, acționând în scopul indicat, la X în timpul cuprins între orele 08:17:15 și 08:18:45, fiind în exercitarea atribuțiilor de

serviciu, aflându-se pe traseul Leușeni - Chișinău în apropierea or. X, a extorcat și a primit de la investigatorul sub acoperire Caraman Igor, sub controlul organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, mijloace financiare în sumă de 20 euro (ceea ce constituie conform BNM - 338,622 lei), pentru a nu întreprinde acțiuni ce țin de realizarea conștiințioasă a atribuțiilor sale de serviciu, inclusiv verificarea mărfurilor transportate de către șoferul mijlocului de transport de model Peugeot Boxer cu numărul de înmatriculare X și a documentelor de însoțire a acestor mărfuri, a documentelor care permit șoferului de a efectua curse internaționale, inclusiv pentru o astfel de categorie de mijloc de transport precum și pentru a nu documenta cazul cu privire la contravenție etc.

Organul de urmărire penală, indică că prin acțiunile sale intenționate cet. Cucta Andrei a comis coruperea pasivă, infracțiune prevăzută de art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, exprimată prin pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției. Acțiuni săvârșite prin extorcare, participație simplă, de două sau mai multe persoane.

Inculpatul Șoimu Victor a fost învinuit de către organul de urmărire penală, în aceea, că el, fiind colaborator al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, activând în funcția de inspector din cadrul inspectoratului național de patrulare fiind, în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal persoană publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat în conformitate cu fișa de post privind obligațiunile funcționale de a dirija în cunoștință de cauză sectorul de muncă încredințat, să manifeste inițiativă și perseverență, să asigure îndeplinirea întocmai a sarcinilor ce stau în fața sa, să se călăuzească în exercitarea atribuțiilor, de legislația în vigoare, să fie obiectiv și imparțial, iar în conformitate cu Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr.90-XVI din 25.04.2008, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar, obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a participat activ în calitate de complice la schemă de extorcare sistematică a mijloacelor bănești, ce nu i se cuvin, personal pentru sine și pentru alte persoane, destinate îmbogățirii proprii, extorcând și primind mai mijloace bănești, pentru favorizarea trecerii mărfurilor din Italia, prin România în Republica Moldova și transportarea acestora fără impedimente pe teritoriul Republicii Moldova, mijlocul de transport de model Peugeot Boxer cu nr/î X, fără al supune controlului precum și a nu documenta cazuri cu privire la contravenție comise de către agenții sub acoperire în timpul transportării mărfurilor și deplasării pe teritoriul Republicii Moldova.

Organul de urmărire penală, indică că astfel, în privința circumstanțelor reale în care au fost comise infracțiunile, care plasau actele materiale comise de către învinuit - unice - în ansamblul unui fenomen de corupție generalizat, ce ar caracteriza activitatea specifică derulată de către acesta în perimetrul traseului Leușeni - Chișinău, probatoriul administrat a relevat, în mod indubitabil, că investigatorilor autorizați le-au fost pretinse, fără excepție, ori de câte ori au fost stopați, de către angajații Inspectoratului Național de Patrulare a INP a MAI, diverse sume de bani, fără al supune controlului, precum și a nu documenta cazuri cu privire la contravenție comise de către agenții sub acoperire în timpul transportării mărfurilor și deplasării pe teritoriul Republicii Moldova.

Organul de urmărire penală, indică că în acest cadru, faptele angajaților MAI trebuie privite nu doar ca având un caracter izolat, unicitatea sau numărul redus al acestora fiind rezultatul modului în care s-au derulat operațiunile de transport, în funcție de orarul urmat de alți transportatori, doar întâmplarea făcând ca învinuitul să-i fi pretins investigatorului o singură dată, anumite sume de bani. Acest fenomen de corupție trebuie privit în ansamblul său și la adevărata sa amploare, astfel cum a fost evidențiat de activitatea de investigație derulată în cauză. De asemenea, în ceea ce privește implicațiile sociale și economice ale faptelor comise de către învinuit, trebuie de avut în vedere faptul că acesta, având calitatea de angajat al MAI, avea obligația de serviciu să efectueze controale asupra respectării de către participanții la traficul rutier al prevederilor regulamentului circulației rutiere precum și a

altor acte legislative și să constate eventualele fapte penale sau contravenții și să aplice măsurile prevăzute de actele normative în vigoare.

Organul de urmărire penală, indică că din probele administrate în cauză rezultă însă, fără nici un dubiu, faptul că în schimbul sumelor de bani pretinse și primite, angajații Inspectoratului Național de Patrulare efectuau un control formal sau nu efectuau nici un fel de control, creând astfel posibilitatea neglijării a prevederilor actelor normative precum și transportării pe teritoriul Republicii Moldova a oricăror tipuri de mărfuri sau obiecte, inclusiv a celor periculoase, interzise de lege. În acest context, se evidențiază un pericol social ieșit din comun al faptelor comise de către angajații Inspectoratului Național de Patrulare, relevat de faptul că, practic, pe perimetrul Leușeni - Chișinău, există posibilitatea neglijării totale a prevederilor legale precum și transportării a oricăror tipuri de obiecte. Nu există nici un fel de securizare prin simplul fapt că angajații Inspectoratului Național de Patrulare nu își îndeplinesc atribuțiile de serviciu.

Inculpatul Șoimu Victor a fost învinuit de către organul de urmărire penală, în aceea, că el, acționând în scopul indicat, la X în timpul cuprins între orele 07:55:30 și 07:58:16, fiind în exercitarea atribuțiilor de serviciu, aflându-se pe traseul Leușeni - Chișinău în apropierea or. Hâncești, a extorcat și a primit de la investigatorul sub acoperire Caraman Igor, sub controlul organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, a mijloace financiare în sumă de 70 euro (ceea ce constituie conform BNM - 1156.225 lei), pentru a nu întreprinde acțiuni ce țin de realizarea conștiincioasă a atribuțiilor sale de serviciu, inclusive verificarea mărfurilor transportate de către șoferul mijlocului de transport de model Peugeot Boxer cu numărul de înmatriculare X și a documentelor de însoțire a acestor mărfuri a documentelor care permit șoferului de a efectua curse internaționale, inclusiv pentru o astfel de categorie de mijloc de transport precum și pentru a nu documenta cazul cu privire la contravenție, etc.

Organul de urmărire penală, indică că prin acțiunile sale intenționate cet. Șoimu Victor a comis coruperea pasivă, infracțiune prevăzută de art.art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, exprimată prin pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției, acțiuni săvârșite prin extorcare, participație simplă, de două sau mai multe persoane.

Inculpatul Mocanu Vitalie X a fost învinuit de către organul de urmărire penală, în aceea, că el fiind colaborator al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, activând în funcția de inspector din cadrul inspectoratului național de patrulare fiind, în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal persoană publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, el fiind obligat în conformitate cu fișa de post, privind obligațiilor funcționale de a dirija în cunoștință de cauză sectorul de muncă încredințat, să manifeste inițiativă și perseverență, să asigure îndeplinirea întocmai a sarcinilor ce stau în fața sa, să se călăuzească în exercitarea atribuțiilor, de legislația în vigoare, să fie obiectiv și imparțial, iar în conformitate cu Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr.90-XVI din 25.04.2008, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar, obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a participat activ în calitate de complice la o schemă de extorcare sistematică a mijloacelor bănești, ce nu i se cuvin, personal pentru sine și pentru alte persoane, destinate îmbogățirii proprii, extorcând și primind în perioada mai - X, mijloace bănești, pentru favorizarea trecerii mărfurilor din Italia, prin România în Republica Moldova și transportarea acestora fără impedimente pe teritoriul Republicii Moldova, cu mijlocul de transport de model Peugeot Boxer cu n/î X, fără al supune controlului precum și a nu documenta cazuri cu privire la contravenție comise de către agenții sub acoperire în timpul transportării mărfurilor și deplasării pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, în privința circumstanțelor reale în care au fost comise infracțiunile, care plasează actele materiale comise de către învinuit - unice - în ansamblul unui fenomen de

corupție generalizat, ce ar caracteriza activitatea specifică derulată de către acesta în perimetrul traseului Leușeni - Chișinău, probatoriul administrat a relevat, în mod indubitabil, că investigatorilor autorizați i-au fost pretinse, fără excepție, ori de câte ori au fost stopați, de către angajații Inspectoratului Național de Patrulare a INP a MAI, diverse sume de bani, fără al supune controlului precum și a nu documenta cazuri cu privire la contravenție comise de către agenții sub acoperire în timpul transportării mărfurilor și deplasării pe teritoriul Republicii Moldova.

Organul de urmărire penală mai indică că tot el, Mocanu Vitalie a fost învinuit, în aceea, că el, acționând în scopul indicat, la X în timpul cuprins între orele 10:55:45 și 11:06:00, fiind în exercitarea atribuțiilor de serviciu, aflându-se pe traseul Leușeni - Chișinău în apropierea or. Hâncești a extorcat și a primit de la investigatorul sub acoperire Caraman Igor, sub controlul Centrului Național Anticorupție, mijloace financiare în sumă de 20 euro, pentru a nu întreprinde acțiuni ce țin de realizarea conștiincioasă a atribuțiilor sale de serviciu, inclusiv verificarea mărfurilor transportate de către șoferul mijlocului de transport de model Peugeot Boxer cu numărul de înmatriculare X și a documentelor de însoțire a acestor mărfuri, a documentelor care permit șoferului de a efectua curse internaționale, inclusiv pentru o astfel de categorie de mijloc de transport precum și pentru a nu documenta cazul cu privire la contravenție etc..

Organul de urmărire penală, indică că prin acțiunile sale intenționate cet. Mocanu Vitalie a comis coruperea pasivă, infracțiune prevăzută de art.art.44, 324 alin.(2) it. b), c) Cod penal, exprimată prin pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției, acțiuni săvârșite prin extorcare, participație simplă, de două sau mai multe persoane.

Inculpatul Focșa Nicolae a fost învinuit de către organul de urmărire penală, în aceea, că el fiind colaborator al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în funcția de inspector din cadrul inspectoratului național de patrulare fiind persoană publică, având în virtutea acestei funcții drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind în conformitate cu fișa de post privind obligațiunile funcționale de a dirija în cunoștință de locul de muncă încredințat, să manifeste inițiativă și perseverență, să asigure îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața sa, să se călăuzească în exercitarea atribuțiilor, de legislația în vigoare, și să fie obiectiv și imparțial, iar în conformitate cu Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr.90-XVI din 25.04.2008, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar, obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a participat activ în calitate de complice la o - schemă de extorcare sistematică a mijloacelor bănești, ce nu i se cuvin, personal pentru sine și alte persoane, destinate îmbogățirii proprii, extorcând și primind în perioada mai - X, mijloace bănești, pentru favorizarea trecerii mărfurilor din Italia, prin România în - Republica Moldova și transportarea acestora fără impedimente pe teritoriul Republicii Moldova, cu mijlocul de transport de model Peugeot Boxer cu nr. de înmatriculare X, fără a-l supune controlului precum și a nu documenta cazuri cu privire la contravenție comise de către agenții sub acoperire în timpul transportării mărfurilor și deplasării pe teritoriul Republicii Moldova.

Tot el, Focșa Nicolae se mai învinuiește că acționând în scopul indicat, la X în timpul cuprins între orele 06:06-06:07, fiind în exercitarea atribuțiilor de serviciu, aflându-se pe traseul Leușeni - Chișinău, km 40, a extorcat și a primit de la investigatorul sub acoperire Caraman Igor, sub controlul organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, mijloace financiare în sumă de 10 euro, pentru a nu întreprinde acțiuni ce țin de realizarea conștiincioasă a atribuțiilor sale de serviciu, inclusiv verificarea mărfurilor transportate de către șoferul mijlocului de transport de model Peugeot Boxer cu numărul de înmatriculare X și a documentelor de însoțire a acestor mărfuri, a documentelor care permit șoferului de a efectua curse internaționale, inclusiv pentru o astfel de categorie de mijloc de transport precum și pentru a nu documenta cazul cu privire la contravenție etc.

Organul de urmărire penală, indică că prin acțiunile sale intenționate cet. Focșa Nicolae a comis coruperea pasivă, infracțiune prevăzută de art.art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, exprimată prin pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției, acțiuni săvârșite prin extorcare, participație simplă, de două sau mai multe persoane.

Inculpatul Moisei Ștefan a fost învinuit de către organul de urmărire penală, în aceea, că el fiind colaborator al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, activând în funcția de inspector în cadrul Inspectoratului National de Patrulare, Batalionul nr.3, în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal persoană publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat în conformitate cu fișa de post privind obligațiunile funcționale de a dirija în cunoștință de cauză sectorul de muncă încredințat, să manifeste inițiativă și perseverență, să asigure îndeplinirea întocmai a sarcinilor ce stau în fața sa, să se călăuzească în exercitarea atribuțiilor, de legislația în vigoare, să fie obiectiv și imparțial, iar în conformitate cu Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr.90-XVI din 25.04.2008, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar, obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis o infracțiune de depășire a atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe: La 22.10.2013 Moisei Ștefan, s-a aflat în serviciu împreună cu Focșa Nicolae i utilizând auto-speciala n/î X. În continuare, Moisei Ștefan a asistat, a văzut și a înțeles că colegul său de echipaj Focșa Nicolae, la X în timpul cuprins între orele 06:06- 06:07, fiind în exercitarea atribuțiilor de serviciu, aflându-se pe traseul Leușeni - Chișinău, km 40, a extorcat și a primit de la investigatorul sub acoperire Caraman Igor, sub controlul organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, mijloace financiare în sumă de 10 euro, pentru a nu întreprinde acțiuni ce țin de realizarea conștiințioasă a atribuțiilor sale de serviciu, inclusiv verificarea mărfurilor transportate de către șoferul mijlocului de transport de model „Peugeot Boxer” cu numărul de înmatriculare X și a documentelor de însoțire a acestor mărfuri, a documentelor care permit șoferului de a efectua curse internaționale, inclusiv pentru o astfel de categorie de mijloc de transport precum și pentru a nu documenta cazul cu privire la contravenție etc.

Astfel, la X, Moisei Ștefan, ignorând prevederile art.26 alin.(1) lit. k) din legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, care stipulează că: „...polițistul este obligat să informeze pe șeful ierarhic superior și autoritățile competente cu privire la faptele de corupție de care a luat cunoștință, săvârșite de alte persoane, inclusiv de polițiști...”, nu a anunțat persoanele responsabile abilitate cu examinarea faptelor de corupție, comițând în condițiile date contravenția prevăzută de art.314 Cod contravențional, tănuirea unui act de corupție și neluarea măsurilor de rigoare.

Prin acțiunile sale Moisei Ștefan a compromis imaginea și încrederea cetățeanului de rând față de Inspectoratul National de Patrulare în special, precum și a întregului Minister al Afacerilor Interne, astfel a prejudiciat interesele generale a societăți. Prin crima comisă s-au cauzat daune considerabile intereselor publice prin subminarea autorității organelor publice, crearea obstacolelor și tulburărilor în activitatea acestora.

Organul de urmărire penală, indică că prin acțiunile sale intenționate cet. Moisei Ștefan a comis infracțiunea prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal - săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- procurorul în Procuratura Anticorupție, Statnii Roman, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.44, 324

alin.(2) lit. b), c) Cod penal, iar Moisei Ștefan să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal;

- avocatul Crainic Arcadie în numele inculpatului Șoimu Victor, prin care a solicitat casarea sentinței din motivul neexpunerii de către prima instanță în sentința emisă pe marginea tuturor temeiurilor expuse de apărare în favoarea achitării inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri stabilite pentru prima instanță, prin care să fie expuse în privința tuturor temeiurilor expuse de către apărare în favoarea achitării, cu menținerea sentinței de achitare.

3.1. În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că:

- prima instanță integral a inclus textul pledoariei avocatului aferent inculpatului Cucta Andrei, indicând arbitrar că cele indicate s-ar referi la toți inculpații;

- chiar autorul pledoariei a indicat că situația inculpatului Cucta Andrei este diferită de cea a celorlalți inculpați, instanța s-a redus doar la modificare numerotației utilizate de avocat în rest reproducând-o integral. Instanța a omis să de-a apreciere, evaluare celor indicate de avocat, ceea ce generează o bănuială că cele indicate de avocat au fost acceptate de judecător în totalitate, fără a fi apreciate și contrapuse cu celelalte probe acumulate în cadrul urmăririi penal, or acestea sunt în contradicție cu cele indicate de avocat iar instanța nici măcar nu a explicat din ce cauză cele indicate de avocat au fost admise deși cele menționate ar putea fi catalogate ca ridicole, iar cele invocate de procuror nici măcar nu au fost amintite nemaivorbind de apreciate sau careva explicații de ce nu ar fi credibile și de ce ar fi fost excluse și în baza la care normă legală;

- alegațiile apărării au vizat doar situația și circumstanțele ce se refereau la inculpatul Cucta Andrei și nu aveau nimic comun cu situațiile incriminate celorlalți participanți ori latura obiectivă incriminată acestora ar fi fost diferită și nu poate fi generalizată în privința tuturor inculpaților;

- depășirea termenului de trei luni de la momentul de când Cucta Andrei a fost bănuit, este o afirmație neîntemeiată ori procesul verbal cu rezultatele măsurii speciale de investigație a fost definitivat și prezentat judecătorului de instrucție la 25.10.2013, anume atunci procurorul cunoscând despre faptele circumstanțele ce ar putea fi incriminate atât inculpatului Cucta cât și celorlalți, fapt ce a general demersul procurorului de a utiliza probele obținute într-o altă cauză penală, solicitare admisă de instanță la 18.12.2013, iar legalitatea procesului verbal de consemnare a rezultatelor măsurii speciale de investigație a fost verificată inclusiv prin decizia Curții de Apel, care a considerat încheierea instanței de fond una întemeiată. De asemenea acțiunile judecătorului Cotorobai Vitalie, cu referire la această încheiere, au fost verificate și de către CSM care a confirmat legalitatea acestora;

- este neîntemeiată afirmația precum că fotografia inculpatului Cucta a fost extrasă din Registrul de stat al Populației, în temeiul atribuțiilor funcționale și dreptului de a accesa în regim on-line această Resursă Informațională Principală de Stat, gestionată la acel moment de I.S. CRIS „Registru”, pentru că organul de urmărire penală nu a făcut careva intervenții la organul respectiv, iar faptul că această fotografie este identică cu cea din registru, nu impune efectuarea a careva acțiuni sarcina organului de urmărire penală la. Organul de urmărire penală nu a accesat datele personale a inculpatului Cucta pentru a nu admite careva ingerințe în drepturile acestuia;

- apărarea a indus în eroare instanța înlocuind termenul de i-a devenit cunoscut cu aducerea unei acuzații publice ceea ce nu este aplicabil speței. Aferent, pretensei ilegalități utilizării probelor dintr-un dosar în altul, reiterează că pretensele încălcări nu sunt de fapt încălcări, cauzele penale fiind conexe prin ordonanța procurorului, iar ulterior cauza penală în privința inculpaților a fost disjunsă și doar după aceasta s-a solicitat judecătorului de instrucție utilizarea datelor obținute într-o altă cauză penală;

- deși în această cauză penală au fost utilizați investigatori sub acoperire, activitatea acestora a fost reglementată strict de norma legală și limitele exprese a ordonanței procurorului aferent activității de investigație sub acoperire, care s-a redus doar la documentarea pasivă a acțiunilor inculpaților, fără a comite careva acțiuni care ar genera,

provoca comiterea faptelor de corupție pasivă. Mai mult, documentarea acțiunilor inculpaților, a fost confirmată de martor în fața instanței. A concluzionat că o astfel de încălcare nu a avut loc. Această participare chiar dacă este o investigație sub acoperire a fost confirmată prin alte mijloace de probă;

- suspiciunea de comiterea infracțiunii incriminate inculpatului a apărut anterior transmiterii mijloacelor bănești acestora, bănuiala rezonabilă fiind fundamentată pe actul de sesizare depus de colegii din România, care indica direct asupra comiterii unei infracțiuni, în coraport cu condiția invocată anterior, acuzarea subliniază că organul de urmărire penală sesizat a avut temeuri de a presupune rezonabil că infracțiunea săvârșită de inculpați, în alternativa laturii obiective exprimate prin pretinderea banilor este consumată, fapt ce impune concluzia că această infracțiune a fost comisă fără concursul organelor de drept. În speță, mai remarcă faptul că investigația penală i-a vizat pe inculpați ca persoane care au comis infracțiuni concrete și nu a vizat orice persoană susceptibilă de a pretinde, accepta și primi bani pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale (a se vedea cauza Khudobin c. Federației Ruse din 26 octombrie 2006);

- pretinderea banilor de către inculpați a avut loc anterior implicării autorităților oficiale ale statului în investigarea cazului dat, adică anterior pornirii procesului penal. Apărarea a avut acces la toate materialele cauzei penale, la toate probele administrate atât la faza de urmărire penală cât și la faza de examinare în instanța de judecată. Mai mult apărarea a dispus de toate informațiile pertinente pentru a-și pregăti o poziție legală. În speță acuzarea nu a intenționat de a ascunde probe și de a nu a le prezenta apărării și instanței de judecată. În concluzie acuzarea consideră că dreptul la un proces echitabil nu a fost încălcat, cu atât mai mult nu a fost încălcat principiul contradictorialității procesului penal;

- potrivit rezultatelor măsurilor speciale de investigație s-a constatat că: în sarcina învinuitului este reținut un act material comis la 03.09.2013, de pretindere și primire a 20 euro de la investigatorul sub acoperire, Caraman Igor. Metoda infracțională utilizată de către cet. Cucta Andrei, este aceea de a-1 determina pe agentul sub acoperire, prin comportamentul său deghizat, să-i achite o sumă de bani cu titlu de mită;

- afirmațiile apărării precum că, Cucta abia la 22.04.2015 a avut acces la toate probele este neîntemeiat, deoarece inculpatul a făcut cunoștință cu toate probele și a primit și copii, fapt confirmat prin semnătura în proces verbal de prezentare de materiale, iar la data și ora indicată doar avocatul nou parvenit în proces a luat cunoștință cu probele, abia atunci fiind admis demersul avocatului, situație neimputabilă autorului. Aferent neprezentării „pe viu” a martorului Paraschiv în instanță, invocă că martorul Paraschiv Marian de mai multe ori a fost prezent în ședința de judecată fiind prezentat de partea acuzării, însă din motive pretins obiective acesta nu a putut fi audiat (inclusiv ședința din 27.09.2016 ora 10:00, vezi procesul verbal al ședinței de judecată);

- în cadrul ședinței de judecată acuzarea a înaintat un demers prin care a solicitat audierea martorului Paraschiv Marian în condiții speciale, cu respectarea prevederilor art.110 Cod de procedură penală. Prin încheierea din 22.02.2016 emisă în cadrul cauzei nr. X a fost admis demersul procurorului și s-a dispus audierea martorului Paraschiv Marian în condiții speciale prevăzute de art.110 Cod de procedură penală. Prin scrisoarea nr.1625 din 16.03.2016 Procuratura anticorupție, acționând în conformitate cu prevederile art.314 alin.(2) Cod de procedură penală, a solicitat aportul președintelui instanței în vederea creării părții acuzării condițiilor necesare pentru desfășurarea audierii martorului cu respectarea condițiilor prevăzute de art.110 Cod de procedură penală. Anume din acest motiv acuzatorul a formulat suplimentar cerere de comisie rogatorie în vederea audierii numitului Paraschiv Marian, dar cu asigurarea prezentei acestuia de către DGA România. Ceea ce și s-a realizat. Afirmația instanței precum că partea apărării nu au avut posibilitate să formuleze întrebări de asemenea nu rezistă criticii, or în textul demersului acuzatorul a solicitat instanței de a acorda posibilitate părții apărării să-și formuleze întrebările pentru a fi incluse în cererea de comisie rogatorie (procesul verbal al ședinței de judecată). Drept oportunitate neglijată de partea apărării în totalitate, mai mult afirmația instanței nu este întemeiată și datorită faptului că la

audierea numitului Paraschiv instanța din România a asigurat prezența unui avocat care a participat la audiere și a apărut interese inculpaților. Este ambiguă situația creată și anume: La solicitarea instanței se prezintă, „pe viu” (sintagmă utilizată de instanță), martorul, dar nu este audiat inclusiv din cauza instanței;

- afirmațiile instanței sunt neîntemeiate, ori pe de o parte dacă nu pot fi admise ca probe, deși aceasta contravine prevederilor art.93 Cod de procedură penală, nu trebuia admise pentru a nu tergiversa și a crea o aparență acuzatorului despre admiterea demersului, dacă nu era admis acuzarea solicitată citirea declarațiilor, insista la prezentarea martorului în ședință, oricare procedee legale, dar în circumstanțele descrise instanța a lipsit de importanță și a sterilizat prin concluziile sale mijloacele materiale de probă obținute ca rezultate a comisiilor rogatorii, ceea ce contravine prevederilor legale.

3.2. În motivarea cerințelor sale avocatul Crainic Arcadie în numele inculpatului Șoimu Victor a invocat că:

- în sentința de achitare, prima instanță s-a referit la unicul temei de achitare a inculpatului, și anume: pe motive de provocare din partea agentului de acoperire, însă neglijând celelalte temeiuri invocate de apărare în favoarea achitării;

- în cadrul ședințelor de judecată s-au constatat următoarele contradicții și neclarități, care nu corespund învinuirii înaintate, și anume: privitor la locul comiterii infracțiunii; ora comiterii infracțiunii, cât și familia persoanei de la care se presupune, că inculpatul a estorcat bani. Astfel, în învinuirea înaintată inculpatului, Șoimu V. este indicat, precum că acesta a comis infracțiunea pe traseul Leușeni - Chișinău, în apropiere de Hâncești, iar în declarațiile depuse de către agentul sub acoperire, Paraschiv M. în cadrul urmăririi penale, se arată că la data de X, acesta indică contradictoriu, precum că i-a transmis inculpatului pe deoparte când a ajuns în Chișinău, iar pe de altă parte fiind audiat în cadrul Comisiei Rogatorii la 18.04.2018, acesta a menționat că i-a transmis banii inculpatului în apropiere de intrarea în or. Chișinău;

- locul presupusei comiterii infracțiunii de către Șoimu Victor se află în contradicție și cu declarațiile depuse în cadrul ședințelor de judecată de către martorul acuzării, Caraman Igor, care a indicat, precum că inculpatul, Șoimu Victor nu avea nici un motiv pentru ai stopa, neîncălcând careva reguli de circulație rutieră, deoarece abia ieșise din vamă, adică au fost stopați de către inculpat, când se aflau lângă vama Leușeni. Locul și timpul comiterii infracțiunii contravin și cu declarațiile depuse în cadrul ședințelor de judecată de către inculpatul Șoimu V., cât și de către martorul Solomca Alexandru, care a declarat, că la data de X între orele: 19:30 și 7:00 s-au aflat în serviciu conform graficului pe traseul Leușeni — Chișinău, șoseaua Balcani, în afara Chișinăului până în localitatea X, iar după serviciul la orele: 8:00 ambii au asistat la lecțiile de pregătire profesională, de declarațiile martorilor, Lazarev Alexandru și Găină Iurii, care confirmă declarațiile depuse de primii doi, referitor la faptul, precum că lucru îl finisau la orele: 7:00 , iar colaboratorii de poliție erau obligați să fie la timp la bază, deoarece la orele: 7:30 intrau în serviciu alt echipaj de poliție, totodată prezența colaboratorilor de poliție la lecțiile de pregătire profesională era obligatorie, cât și a procesului-verbal de examinare a registrului din 23.01.2014 (V.4,f.d.150); copia registrului de evidență a lucrului efectuat de Șoimu V. (V.4, f.d.151- 156); fișei graficului echipei de serviciu din 03.06.2013 (V5, f.d.109-111) în care este indicat graficul de serviciu în schimbul 2, care cuprinde orele: 19:30 - 7:30, iar în registrul de evidență a lucrului este indicat la data de 04.06.2013, orele:8:00 – lecții;

- la materialele dosarului penal, lipsesc ca mijloc de probă banii, care Șoimu Victor i-a primit de la Caraman Igor cu titlu de mită și care au servit obiectul infracțiunii, prin ce se creează suspiciuni, privind valabilitatea bancnotelor de 70 Euro, care pretind că i-au fost transmiși inculpatului fapt care a făcut imposibilă atât pe parcursul urmăririi penale, cât și anchetei judiciare să fie supuși unei constatări tehnice-științifice, privind constatarea valabilității acestora, iar în acest caz potrivit sensului art.3 alin.(4) Cod de procedură penală, datele de fapt obținute prin activitatea specială de investigații nu pot fi admise ca probe, deoarece nu au fost administrate și verificate prin intermediul mijloacelor prevăzute la alin.(2)

al acestui articol, în conformitate cu prevederile legii, cu respectarea drepturilor și libertăților persoanei, în care este prevăzută verificarea probelor inclusiv și prin numirea unor expertize;

- prima instanță nu s-a expus și privitor la înregistrările audio și video din 04.06.2013, cât și a procesului - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din mie 2013, întocmite cu participarea agențiilor de sub acoperire, Caraman Igor și Paraschiv Marian, probe care nu pot fi puse la baza a unei sentințe de condamnare, deoarece contravin prevederilor art.101 alin.(4), (5) și art.110 alin.(8) Cod de procedură penală;

- în acțiunile inculpatului Șoimu Victor, lipsește latura subiectivă a infracțiunii, manifestată prin probe ce ar confirma intenția și motivul pretinderii, acceptării și primirii banilor, invocându-se de către organul de urmărire penală gesturile. Lipsește atât obiectul infracțiunii, manifestat prin lipsa banilor la materialele dosarului penal, care a servit obiectul mitei, cât și latura obiectivă, manifestat prin incertitudinea stabilirii locului, cât și a necorespunderii timpului comiterii infracțiunii cu probele prezentate de învinuire ce se află în contradicție cu probele prezentate de apărare, care denotă lipsa faptei infracționale, constituită din acțiune și inacțiune;

- instanța de judecată la emiterea sentinței nu a ținut cont de prevederile art.394 alin.(3) pct. 2) Cod de procedură penală, în care este stipulat faptul, precum că partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cât și neadmiterea introducerii în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat fapt manifestat prin includerea în sentința emisă a numai a unui din temeiurile invocate de apărare, și anume a motivului de provocare, care echivalează potrivit practicii CEDO, cu încălcarea dreptului la apărare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2022, s-au respins apelurile declarate ca fiind nefondate, cu menținerea fără modificări a sentinței.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia privind achitarea lui Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, precum și achitarea lui Moisei Ștefan de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, or, prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept care ar impune casarea sentinței de achitare, cu atât mai mult că în sentința contestată corect și justificat a fost motivată soluția, luând în considerație probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, prima instanță le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă de achitare a inculpaților din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel analizând și cercetând prin prisma rigorilor de drept declarațiile inculpatului Cucta Andrei date în prima instanță, verificate prin citire în instanța de apel; declarațiile inculpatului Mocanu Vitalie date în prima instanță, verificate prin citire în instanța de apel; declarațiile inculpatului Șoimu Victor date în prima instanță, verificate prin citire în instanța de apel; declarațiile inculpatului Moisei Ștefan date în prima instanță, verificate prin citire în instanța de apel; declarațiile inculpatului Focșa Nicolae date în prima instanță, verificate prin citire în instanța de apel; declarațiile martorilor Caraman Igor, Andrușca Andrei, Lazarev Alexandru, Găină Iurie, Solomca Alexandru, Paraschiv Marian; Procesele-verbale de recunoaștere după fotografie a funcționarilor din cadrul inspectoratului de patrulare, referitor la Mocanu (f.d.124-125, vol. III), referitor la Cucta (f.d.172-173, vol. III), referitor la Șoimu (f.d.70-71, vol. III), referitor la Focșa (f.d.74-79, vol. V), referitor la Moisei (f.d.55-59, vol. V); Proces-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigație; Rezultatele măsurii speciale de investigații din această dată se conțin pe DVDR de model

„Verbatim” cu inscripția 04.06.2013; Raportul de expertiză din nr.181-184 din 01.05.2013, în baza căruia s-a stabilit că mijloacele bănești prezentate expertului sunt autentice (f.d.80, vol. I); Raportul de expertiză din nr.187, 188 din 02.05.2013, în baza căruia s-a stabilit că mijloacele bănești prezentate expertului sunt autentice. (f.d.95, vol. I); Raportul de expertiză din nr.419-421 din 05.10.2013, în baza căruia s-a stabilit că mijloacele bănești prezentate expertului sunt autentice (f.d.107, vol. I); Graficele de serviciu a învinuiților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, Moisei Ștefan prin care se confirmă faptul aflării acestora în serviciu la datele și orele indicate în actele de învinuire, **a considerat că** acestea din urmă nu demonstrează vinovăția inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, și lui Moisei Ștefan de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, iar în contextul dat prima instanță a făcut o apreciere corectă a probatoriului administrat, ajungând în mod legal la concluzia că fapta incriminată lui Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal și a lui Moisei Ștefan de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a reiterat că, ***obiectul juridic special*** al infracțiunii prevăzute la art.324 Cod penal, îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune respectarea de către persoanele publice și persoanele publice străine a obligației de a pretinde, accepta sau primi remunerația în strictă conformitate cu legea. ***Obiectul material sau imaterial*** al acestei infracțiuni îl reprezintă remunerația ilicită. Aceasta se exprimă în bunurile, serviciile, privilegiile, avantajele, ofertele ori promisiunile sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine. ***Latura obiectivă*** a infracțiunii prevăzute la art.324 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, ori de acceptare a ofertei ori promisiunii de asemenea foloase. ***Latura subiectivă*** a infracțiunii specificate la art.324 alin.(1) Cod penal, se caracterizează prin intenție directă. ***Motivul*** infracțiunii în cauză se exprimă, de cele mai multe ori, în interesul material sau în năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale.

Cu referință la componența infracțiunii prevăzute de art.328 Cod penal, instanța de apel a notat următoarele: ***Obiectul juridic special*** al infracțiunii prevăzute la art.328 Cod penal, îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice. ***Obiectul material*** al acestei infracțiuni îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile. ***Victimă*** a infracțiunii specificate la art.328 Cod penal, este persoana fizică sau juridică, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile. ***Latura obiectivă*** a infracțiunii în cauză include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2) urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile. ***Infracțiunea specificată la art.328 Cod penal, este o infracțiune materială.*** Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. ***Latura subiectivă*** a infracțiunii prevăzute la art.328 Cod penal, se caracterizează prin intenție directă sau indirectă. În dispoziția de la art.328 Cod penal, se menționează despre săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. Aceasta înseamnă că făptuitorul manifestă certitudine, este lipsit de orice îndoială, nu are dubii că depășește limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. În

lipsa caracterului vădit al depășirii limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, răspunderea nu poate fi aplicată potrivit art.328 Cod penal. **Motivele infracțiunii** specificate la art.328 Cod penal pot consta în: interesul material; năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale; răzbunare; gelozie; interpretarea eronată a obligațiilor de serviciu; excesul de zel etc. **Subiectul** infracțiunii examinate este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani. În plus, subiectul trebuie să aibă calitatea specială de persoană publică.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că prin probe administrate de organul de urmărire penală nu a fost demonstrată vinovăția inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, Moisei Ștefan, de comiterea infracțiunilor imputate acestora, or, la caz, se constată cu certitudinea lipsa a careva probe ce ar confirmă că inculpații au realizat latura obiectivă a faptelor prejudiciabile care li se impută.

Instanța de apel a relevat că, urmare a unei sentințe de achitare, de către partea acuzării urmau a fi aduși pentru audieri în instanța de apel martorii acuzării, în conformitate cu prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, din care rezultă că, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului. La caz se atestă că partea acuzării a asigurat prezență în instanța de apel doar a martorului Caraman Igor, din toată lista martorilor acuzării.

Totodată, instanța de apel a atestat că martorul Caraman Igor fiind audiat în instanța de apel a declarat că susține declarațiile făcute în prima instanță și cele făcute la etapa urmăririi penale, anume că a transmis inculpaților sumele bănești pretinse de către aceștia pentru a nu fi întocmite procese-verbale contravenționale, în circumstanțele indicate în rechizitoriu.

Instanța de apel a considerat că probe directe care ar confirma faptul transmiterii banilor indicați în rechizitoriu inculpaților, nu au fost acumulate și a apreciat ca fiind nefondat argumentul apărării cu privire la faptul depășirii de către organul de urmărire penală a termenului de menținere a inculpaților în calitate de bănuit.

De asemenea, instanța de apel a atras atenția asupra faptului că, careva repercusiuni importante asupra situației inculpaților prin careva acțiuni ai organului de urmărire penală, menite să angajeze obligația pozitivă prevăzută la art.63 alin.(1¹) Cod de procedură penală, de a fi recunoscuți în calitate de bănuți în termen de 5 zile, până a fi aceștia recunoscuți în calitate de bănuți de fapt de către organul de urmărire penală, nu au avut loc. Excepția menționată în art.63 alin.(1¹) Cod de procedură penală, constă în faptul că, în cazul în care față de o persoană există anumite bănueli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuit în decurs de 5 zile din momentul de începere a primei acțiuni procedurale.

Instanța de apel a reiterat argumentele expuse în partea motivatorie a Deciziei Curții Constituționale nr.25 din 29.03.2018, prin care Curtea a menționat că, noțiunea de „acuzatie în materie penală” trebuie înțeleasă în sensul articolul 6 din Convenție și poate fi definită drept „notificarea oficială, venită din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”, definiție care depinde, de asemenea, de existența sau lipsa unor „repercusiuni importante pentru situația (persoanei)” (Ibrahim și alții v. Regatul Unit, [MC], hotărârea din 13 septembrie 2016, § 249; Simeonovi v. Bulgaria, [MC], hotărârea din 12 mai 2017, §110). Curtea reține că modalitățile de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit reglementate de articolul 63 alin.(1) Cod de procedură penală, se referă la prima componentă a conceptului de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției, și anume la „notificarea oficială, din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”. Excepția menționată constă în faptul că, în cazul în care față de o persoană există anumite bănueli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în

raport cu aceasta sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuț în decurs de 5 zile din momentul de începere a primei acțiuni procedurale... Curtea a reținut că articolul 63 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede o listă exhaustivă de acte procedurale prin care persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuț, însă, prin excepția instituită de alin.(1¹) din același articol, legislatorul stabilește anumite garanții pentru situațiile în care organele de urmărire penală desfășoară acțiuni procedurale care au consecințe importante pentru persoană, fapt care corespunde rigorilor dreptului la un proces echitabil stabilit de articolul 20 din Constituție.

Astfel, instanța de apel a considerat că apărarea a confundat termenul de „i-a devenit cunoscut” cu „aducerea unei acuzații publice ceea ce nu este aplicabil speței”.

Instanța de apel a conchis că, afirmația precum că fotografia inculpatului Cucta a fost extrasă din Registrul de stat al Populației, în temeiul atribuțiilor funcționale și dreptului de a accesa în regim on-line, această Resursă Informațională Principală de Stat, gestionată la acel moment de I.S. CRIS „Registru”, este neîntemeiată, or nu a fost constatat că organul de urmărire penală a făcut careva intervenții la organul respectiv, iar faptul că această fotografie este identică cu cea din registru nu denotă că organul de urmărire penală a admis careva acțiuni care au dus la repercusiuni în viața inculpaților. În special că au fost accesate datele personale a inculpaților pentru anume a admite careva ingerințe în drepturile acestora. Totodată, instanța de apel atestă că, raportul ofițerului de investigație, aferent celor constatate nu prezintă mijloc materiale de probă (art.93 Cod de procedură penală) și nu poate fi pus la baza acuzațiilor.

Instanța de apel a reținut și faptul că, raportul ofițerului de investigație, aferent celor constatate nu prezintă mijloc materiale de probă (art.93 Cod de procedură penală) și nu poate fi pus la baza acuzațiilor.

Prin urmare, instanța de apel studiind materialele cauzei penale a stabilit că, acțiunile speciale de investigații, autorizate de judecătorul de instrucție, în rezultatul cărora au fost administrate probe în privința inculpatului Cucta Andrei, au fost efectuate în cadrul urmăririi penale la dosarul penal nr. X, care a fost pornit de Procuratura anticorupție la data de 01.05.2013 în baza art.324 Cod penal. Ulterior, la 22.10.2013, procurorul în Procuratura anticorupție, Statnii Roman, a întocmit un Proces-verbal de autosesizare înregistrat în REI-1 cu nr.273 pr/13, prin care a menționat că examinând materialele dosarului penal nr. X a constatat că: „În cadrul exercitării urmăririi penale s-a constatat că pe parcursul perioadei de timp X, mai mulți angajați ai postului de trecere a frontierei de stat Leușeni-Albița au extorcat și au primit de la investigatorii sub acoperire Caraman Igor, Cristea Adrian-Ionuț și Paraschiv Marian mijloace bănești sume de bani cuprinse între 50- 250 euro, pentru fiecare transport în scopul de a nu-și îndeplini atribuțiile de serviciu referitoare la efectuarea controlului specific asupra mărfurilor transportate”. În continuare, în temeiul acestui Proces-verbal de autosesizare și materialelor înregistrate în REI-1 cu nr.273 pr/13, procurorul Statnii Roman a emis la 22.10.2013 ordonanța de pornire a urmăririi penale în dosarul penal nr.X, în textul căreia, la fila dosarului 3, a fost consemnat următorul text: „Cet. Cucta Andrei deținând funcția de inspector al poliției de patrulare, la X, aflându-se pe perimetrul traseului Leușeni-Chișinău, a pretins prin extorcare, acceptat și primit, personal a banilor ce nu i se cuvin pentru a nu îndeplini acțiuni ce țin de obligațiile sale de serviciu în complicitate cu alte persoane, în sumă de 20 euro.”

În acest sens, instanța de apel a menționat că, organul de urmărire penală a încălcat procedura prevăzută de art.132/5 alin.(9) Cod de procedură penală, în conformitate cu care, Judecătorul de instrucție poate dispune, prin încheiere motivată, folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații dintr-o cauză penală în alta doar dacă infracțiunea săvârșită este de același gen sau în privința infracțiunilor de terorism, crimă organizată sau infracțiunilor ce atentează la securitatea statului, dar nu mai târziu de 3 luni din momentul obținerii informației.

Totodată, instanța de apel a menționat că, la materialele dosarului penal nr. X, pornit la 22.10.2013 de către Procuratura Anticorupție în baza art.324 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal, inclusiv în privința inculpatului Cucta Andrei, lipsește încheiere judecătorească de instrucție prin care s-a dispus folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din cauza penală nr. X în cauza penală nr. X. Mai mult, din data de 17.12.2013 prin ordonanță de disjungerea, din dosarul penal nr. X într-un dosar separat cu nr. X a materialelor inclusiv în privința inculpatului Cucta Andrei, era valabilă aceeași obligație legală de a solicita judecătorească de instrucție.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art.132/5 alin.(9) Cod de procedură penală, emiterea unei încheieri motivate privind folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din cauza penală nr. X în cauza penală nr. X. În astfel de împrejurări, instanța de fond urmează a nu admite în calitate de probe și a nu pune la baza sentinței datele administrate în cadrul acțiunii speciale de investigații dispuse în dosarul penal nr. X prin utilizarea mijloacelor tehnice de interceptare a discuțiilor investigatorului sub acoperire Caraman Igor și inculpatul Cucta Andrei la 03.09.2013 în conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, deoarece folosirea acestora în cauza penală nr. X pornită în privința inculpatului Cucta Andrei la 22.10.2013 și ulterior folosirea acestora în cauza penală nr. X, disjunsă în privința inculpatului Cucta nu au fost autorizate prin încheiere motivată a judecătorească de instrucție.

Suplimentar, instanța de apel a opinat că, nevinovăția inculpatului Cucta se mai demonstrează prin următoarele mijloace de probațiune: declarațiile martorului Andrușca Andrei; declarațiile inculpatului Moisei date în ședința din 16.04.2019; raportul de constatare tehnică-științifică nr.34/12/1-R-343 din 03.02.2016; raportul de constatare tehnică-științifică nr.1602 din 12.02.2016.

Instanța de apel a evidențiat faptul că, în cadrul ședinței de judecată când au fost examinate înregistrările audio/video efectuate la X, procurorul nu a putut explica participanților la proces și nu a putut prezenta un act procedural întocmit cu participarea specialistului, în conformitate cu care înregistrările originale au fost fragmentate pe CD-urile prezentate în ședință. Respectiv, instanța nu a înțeles în rezultatul căror manipulări tehnice, înregistrările audio/video puse la fundamentul acuzării, au fost stocate de pe CD-urile originale inițiale, pe CD-urile prezentate de procuror în ședința de judecată.

Instanța de apel a constatat că, inculpații Cucta Andrei, Șoimu Victor, Mocan Vitalie, Focșa Nicolae au fost provocați să săvârșească acțiuni ilegale care li se incriminează prin rechizitoriu și dacă ei puteau fi în mod rezonabil considerați ca fiind implicați în activitatea infracțională respectivă până la implicarea Centrului Național Anticorupție prin intermediul agentului său sub acoperire Caraman Igor și Paraschiv Marian la data de X.

Instanța de apel a remarcat că potrivit informației prezentate de către Procuratura Anticorupție, în cadrul urmăririi penale, imediat după provocarea de către agentul Caraman Igor la X a situației care a generat un dialog cu polițistul Cucta Andrei, Paraschiv Marian la X a situației care a generat un dialog cu polițistul Șoimu Victor, Caraman Igor la X a situației care a generat un dialog cu polițistul Mocanu Vitalie, Caraman Igor la X a situației care a generat un dialog cu polițistul Focșa Nicolae, percheziția corporală a acestor investigatori sub acoperire n-a fost efectuată. De asemenea, înainte ca microbuzul de model „Peugeot Boxer” cu n/î X, condus de investigatorul sub acoperire Caraman Igor și Paraschiv Marian să intre pe teritoriul vamal/de frontieră a Republicii Moldova la X și X, nu au fost întocmite de către membrii echipei comune de investigații careva acte procedurale autorizate în scopul documentării cantității și a specificației concrete de bunuri, marfă și colete care s-ar fi aflat în acest mijloc de transport (pentru confirmarea prezenței anvelopelor uzate). Potrivit informației nr.03/25-2364 din 23.04.2015, semnată de către Șeful Direcției Urmărire Penală a Centrului Național Anticorupție, Zumbreanu Bogdan, pe parcursul anilor 2010- 2015, organul de urmărire penală al CNA nu a fost instrumentate careva cauze penale, nu a fost efectuate acțiuni de urmărire penală sau măsuri speciale de investigații în privința lui Cucta

Andrei, Șoimu Victor, Mocanu Vitalie, Focșa Nicolae, Moisei Ștefan și nici nu au fost examinate materiale de control în conformitate cu art.274 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat că, acțiunile întreprinse de agentul sub acoperire al CNA Caraman Igor în privința lui Cucta Andrei la data de 03.09.2013, Paraschiv Marian în privința inculpatului Șoimu Victor la data de 04.06.2013, Caraman Igor în privința inculpatului Mocanu Vitalie la data de 17.09.2013, Caraman Igor în privința inculpatului Focșa Nicolae la data de 22.10.2013 reprezintă acțiuni de tip provocator.

Instanța de apel a considerat că, ordonanța privind dispunerea efectuării expertizei din 01.05.2013, emisă de procurorul în Procuratura Anticorupție, Roman Statnîi, în coroborare cu Informația nr.03/25-2364 din 23.04.2015 semnată de Șeful Direcției Urmărire Penală a Centrului Național Anticorupție, Bogdan Zumbreanu, demonstrează caracterul de provocare al acțiunilor organului de urmărire penală cu referire la inculpatul Cucta Andrei, deoarece cu 4 luni înainte de întâlnirea investigatorului sub acoperire Caraman Igor cu inculpatul Andrei Cucta, procurorul deja menționa în actul procedural că acești bani sânt extorcați și urmează a fi transmiși.

Instanța de apel a menționat că, organul de urmărire penală nu a numit și nu a fost efectuată repetat expertiza pentru stabilirea veridicității acestor bancnote. Această acțiune era necesară deoarece cu ele au fost operate mai multe manipulări necontrolate în perioada 01.05.2013 - iulie 2013. Astfel, aceste bancnote au fost transmise la 01.05.2013 investigatorilor sub acoperire Cristea Adrian-Ionuș și Paraschiv Marian, care le-au restituit organului de urmărire penală la data de 29.05.2013. Apoi, la o dată nestabilă, aceste bancnote au fost transmise în iulie 2013 agentului Caraman Igor, care le-ar fi deținut necontrolat până la 03.09.2013 (episodul Cucta Andrei), agentul Paraschiv Marian, care le-a deținut până pe data de 04.09.2013 (episodul Șoimu Victor), agentul Caraman Igor, care le-a deținut până pe data de 17.09.2013 (episodul Mocanu Vitalie), agentul Caraman Igor până pe data de 22.10.2013 (episodul Focșa Nicolae).

Instanța de apel a reținut că, în conformitate cu prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 22.12.2014 „Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție”, instanțele de judecată sânt orientate să examineze cu mare atenție circumstanțele cauzelor penale și să identifice elementele acțiunilor de provocare, după cum urmează, citez: ”La cercetarea infracțiunilor de corupție, instanțele vor ține cont de prevederile art.30 alin.(6) al Legii privind activitatea specială de investigații, nr.59 din 29.03.2012, potrivit căroră, investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni. Aceasta implică sarcina verificării atente a materialului probator administrat, astfel încât să prevină o condamnare a inculpatului care a acționat ca efect al provocării din partea agenților statului sau, după caz, din partea persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului, întrucât ar exista riscul ca acuzatul să fie lipsit din start de dreptul la un proces echitabil, prin aceasta încălcându-se art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului.

La fel, instanța de apel a indicat că, conform art.21 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale. În conformitate cu art.390 Cod de procedură penală „(1) Sentința de achitare se adoptă dacă: 1) nu s-a constatat existența faptei infracțiunii; 2) fapta nu a fost săvârșită de inculpat; 3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii; 4) fapta nu este prevăzută de legea penală; 5) există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

Instanța de apel a invocat că, temei de acuzare a inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae și Mocanu Vitalie l-a constituit crearea artificială a condițiilor despre care se presupune că au condiționat comiterea infracțiunii de către reprezentanții organelor de drept și a persoanelor care au acționat sub îndrumarea acestora, precum și presupusa primire a sumelor de bani, în valoare de 20 Euro de către inculpatul Cucta Andrei la 03.09.2013, în valoare de 70 Euro de către Șoimu Victor la data de 04.06.2013, în valoare de 10 Euro de

către Focșa Nicolae la data de 22.10.2013 și a sumei de 20 Euro de către inculpat Mocanu Vitalie la data de 17.09.2013 (acțiuni documentate într-o altă cauză penală nr. X), despre care în mod eronat s-a indicat că ar fi fost extorcate de către inculpați, ca rezultat al acționării prin participare cu alte persoane la comiterea infracțiunii incriminate.

Cele menționate, au fost confirmate prin anexarea la materialele prezentului proces penal a copiilor: ordonanța de pornire a urmăririi penale în cauza nr. X, din 01.05.2013; ordonanțelor emise în cauza nr. X de procurorul Statnii Roman, prin care s-a dispus inclusiv efectuarea măsurii speciale de investigație sub acoperire în cadrul căreia investigatorii au fost autorizați, pe lângă culegerea informațiilor și înregistrarea video și audio a discuțiilor, să transmită bani persoanelor publice a banilor extorcați, inclusiv ca formă a măsurii speciale de investigații, „controlul transmiterii banilor”, fără a identifica persoanele care i-au extorcat; procesele-verbale de examinare a bancnotelor; rapoarte de expertiză prin care se confirmă autenticitatea banilor, care preconizați pentru transmitere persoanelor neidentificate la momentul inițierii privind controlul transmiterii banilor; procesului-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații la care se conțin și anexele înregistrărilor audio și video, întocmit în cauzei penale nr. X.

Instanța de apel a considerat că toate acțiunile și actele menționate indică în mod cert la faptul că faptele incriminate inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae și Mocanu Vitalie în baza art.42, 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, au fost efectuate sub îndrumarea și supravegherea acțiunilor investigatorilor sub acoperire de către Procurorul Anticorupție și Centrul Național Anticorupție. Inculpații Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae și Mocanu Vitalie nu au avut careva relații sau contacte cu agenții sub acoperire, despre care procurorul a indicat în rechizitoriu că ar fi transmis sume de bani, în sensul dat, fiind cert faptul că au fost încălcate prevederile legislației procesual-penale care reglementează controlul transmiterii banilor, care reglementau acest institut procesual-penal la momentul efectuării acțiunilor reclamate.

La caz, instanța de apel a constatat că, nu au fost acumulate careva date despre începerea comiterii a careva acțiuni infracționale, care pot angaja răspunderea penală a inculpaților Șoimu Victor și Mocanu Victor, până sau în afara implicării organelor respective.

Instanța de apel raportând cauzele Romanuskas vs. Lituania și Sandu vs. Moldova la cauza penală privindu-i pe inculpații Cucta Andrei, Șoimu Victor, Mocanu Vitalie, Focșa Nicolae învinuți pe art.art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, a notat că, prin emiterea la 01.05.2013 a ordonanței prin care agentul sub acoperire a fost autorizat să transmită sub controlul organelor de drept, bani despre care în mod eronat s-a indicat că „ar fi fost extorcați”, fără a identifica și indica presupusa persoană care extorcă acești bani și fără ca să existe între Cucta Andrei, Victor Șoimu, Mocanu Vitalie și agenții sub acoperire careva contact până la data 01.05.2013, în mod cert este evidentă crearea artificială a circumstanțelor în care urma să fie comisă o infracțiune de către orice persoană, din cercul cărora nu au fost excluși inculpații Cucta Andrei, Victor Șoimu, Mocanu Vitalie și provocarea acestora la primirea banilor de la agenții sub acoperire.

Astfel, instanța de apel a conchis că, contrar prevederilor art.135 alin.(3) Cod de procedură penală, măsura specială de investigații sub formă de cont al transmiterii banilor a fost inițiată la 01.05.2013 până la comiterea presupuselor acțiuni prejudiciabile de către inculpații Cucta Andrei la data de 03.09.2013, Victor Șoimu la data de 04.06.2013, Focșa Nicolae la data de 22.10.2013 și Vitalie Mocanu la data de 17.09.2013, este evident că agenții sub acoperire au acționat contrar prevederilor art.136 alin.(6) Cod de procedură penală, care indică expres că investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiune.

Instanța de apel a reiterat că, Moisei Ștefan a fost pus sub învinuire că a compromis imaginea și încrederea cetățeanului de rând față de Inspectoratul Național de Patrulare în special, precum și a întregului Minister al Afacerilor Interne, astfel a prejudiciat interesele generale ale societății. Prin crima comisă s-au cauzat daune considerabile intereselor publice prin subminarea autorității organelor publice, crearea obstacolelor și tulburărilor în activitatea

acestora. Organul de urmărire penală, indicând că prin acțiunile sale intenționate cet. Moisei Ștefan a comis infracțiunea prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal - săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Astfel, potrivit actului de învinuire se rezumă că prin „crima comisă s-au cauzat daune considerabile intereselor publice prin subminarea autorității organelor publice, crearea obstacolelor și tulburărilor în activitatea acestora”, dar nu este specificat în ce a constat cauzarea daunelor în proporții considerabile ale drepturilor și intereselor persoanelor fizice nu este specificat, lucru care denotă necorespunderea actului de învinuire a exigențelor legale cu referire la învinuirea clară și concretă.

Instanța de apel a menționat că, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, prin hotărârea sa nr.22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art.328 alin.(1) Cod penal, a declarat neconstituțional textul “intereselor publice sau” din alin.(1) art.328 Cod penal. Urmare a acestor constatări, instanța de apel conchide că inculpatul Moisei Ștefan nu a realizat latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal, or la caz se atestă că realizarea laturii obiective prin cauzarea daunelor considerabile „intereselor publice”, imputate inculpatului, nu poate produce efecte juridice privind angajarea răspunderii penale, urmare a declarării neconstituționale a legii penale în această parte, iar realizarea laturii obiective ale aceleiași infracțiuni, prin „cauzarea daunelor persoanelor fizice”, la fel imputate prin rechizitoriu inculpatului Moisei Ștefan, nu a fost specificată de către partea acuzării în rechizitoriu prin ce s-a manifestat (cărei persoane fizice i-a fost cauzat prejudiciu, prin care acțiuni, prin ce s-a manifestat și în ce mărime), lucru care impune survenirea consecinței favorabile inculpatului Moisei Ștefan, și anume achitarea acestuia pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, la caz - lipsa laturii obiective.

Cât privește apelul avocatului Crainic Arcadie în numele inculpatului Șoimu Victor, instanța de apel a considerat că argumentele invocate în acest apel nu sunt unele plauzibile și capabile să ducă la casarea sentinței primei instanțe, or, prin apel se cere menținerea achitării inculpatului Șoimu Victor.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care invocând incidența art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei, cu remiterea cauzei la judecare.

5.1 În susținerea recursului procurorul invocă:

- instanța de apel s-a expus nesigur și nemotivat asupra argumentelor acuzatorului de stat despre aprecierea greșită de către prima instanță a probelor administrate de către partea acuzării dar și despre interpretarea greșită a normelor de drept procedural și substanțial, aceasta în condițiile în care nu a combătut în mod convingător pe fiecare dintre ele(argumentele), astfel încât un observator independent să se poată convinge de faptul că soluția instanței, din perspectiva argumentelor ei, relevă adevărul obiectiv;

- instanța de apel și-a motivat contradictoriu decizia, inserând în partea descriptivă raționamente care contrazic soluția de achitare a inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie și Moisei Ștefan, dar și raționamente care justifică adoptarea unei soluții de încetare a procesului penal;

- instanța de apel a descris probele administrate de către partea acuzării la etapa cercetărilor judecătorești în prima instanță și apel însă, la fel ca și prima instanță nu le-a supus unei analize ample în ordinea stabilită la art.101 Cod de procedură penală, pe fiecare în parte din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor;

- prin omisiunea de a descrie și analiza în detaliu probele administrate de către acuzatorul de stat, instanța de apel a desconsiderat prevederile imperative reținute la art.101 alin.(4) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea probelor administrate;

- instanța de apel a încălcat nemotivat prevederile art.394 alin.(3) pct. 2) Cod de procedură penală, potrivit cărora partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului. Eșecul instanțelor de fond de a supune aprecierii probele acuzării potrivit criteriilor indicate la art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, a afectat în consecință procesul de soluționare corectă a chestiunilor de fapt și de drept prevăzute la art.385 alin.(1) Cod de procedură penală;

- instanța de apel a omis în mod nejustificat să descrie și să supună unei analize ample în sensul prevederilor art.101 Cod de procedură penală. Astfel, cu excepția declarațiilor martorilor acuzării Caraman Igor și Paraschiv Marian, partea acuzării a verificat nemijlocit în ședința instanței de apel proba scrisă, administrată prin procesul-verbal din 25 octombrie 2013, privind consemnarea măsurii speciale de investigație documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală GPS și prin alte mijloace tehnice utilizând aparate tehnice de înregistrare, dar și stenogramele comunicărilor purtate de către investigatorul sub acoperire Paraschiv Marian cu inculpatul Șoimu Victor și respectiv de către investigatorul sub acoperire Caraman Igor cu inculpatul Cucta Andrei, de către investigatorul sub acoperire Caraman Igor cu inculpatul Mocanu Vitalie, de către investigatorul sub acoperire Caraman Igor cu inculpatul Focșa Nicolae;

- probele invocate comportă suficientă substanță din care se poate face concluzia privind vinovăția inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae și Mocanu Vitalie de săvârșire a infracțiunilor prevăzute la art.art.44, 324 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal, iar prin omisiunea de a le descrie și de a le supune unei ample analize din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel nici nu putea ajunge la o altă concluzie decât cea contestată prin prezenta cerere de recurs ordinar;

- instanța de apel a raționat confuz și atunci când a constatat că în speță există circumstanțe care în conformitate cu prevederile art.94 Cod de procedură penală, impun excluderea probelor invocate de procuror din proces, deoarece au fost administrate ca rezultat al încălcării flagrante a legislației procesual;

- instanța de apel a menținut sentința de achitare a inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Mocanu Vitalie și Focșa Nicolae, deși în partea descriptivă a deciziei recurate a reflectat în mare parte ca și prima instanță asupra nevinovăției inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Mocanu Vitalie și Focșa Nicolae, invocând aspectul de provocare la săvârșirea infracțiunii, în aceiași parte a deciziei recurate a reținut raționamente divergente;

- instanța de apel și prima instanță nu au înțeles să facă diferență între aspectul intelectual/volitiv al comportamentului prejudiciabil al infractorului provocat, care caracterizează voința lui și respectiv aspectul obiectiv al comportamentului infracțional al aceleiași persoane, care caracterizează modalitatea sa de a se manifesta într-o anumită realitate obiectivă (extorcarea sau după caz primirea de mijloace financiare de la un terț);

- instanța de apel deși la pct.14 al deciziei argumentează că probe directe care ar confirma faptul transmiterii banilor, indicați în rechizitoriu inculpaților nu au fost acumulate, la pct.16 al deciziei reține divergent că,, pe marginea învinuirii aduse inculpatului Șoimu Victor a fost constatat faptul că suma de bani în mărime de 70 de euro, au fost transmiși nu de către Caraman Igor așa cum este indicat în rechizitoriu, dar de martorul Paraschiv Marian la data de 04.06.2013, lucru care este confirmat prin materialul probator;

- la pct. 10 al deciziei recurate, instanța de apel a reținut din nume propriu că, în urma măsurilor speciale de investigație documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, ascultării și vizualizării înregistrărilor a stabilit transmiterea de către agentul sub acoperire Paraschiv Marian la data de 04 iunie 2013 colaboratorului de poliție Șoimu Victor a sumei de 70 Euro, de către agentul sub acoperire Caraman Igor la data de 03 septembrie 2013 colaboratorului de poliție Cucta Andrei a sumei de 20 euro, la data de 17 septembrie 2013 colaboratorului de poliție Mocanu Vitalie a sumei de 20 euro și respectiv la 02 septembrie

2013 colaboratorului de poliție Focșa Nicolae a sumei 10 euro. Această divergență în opinia procurorului a lăsat să se înțeleagă că instanța de apel nu a fost în stare să-și concentreze raționamentele pe fondul cauzei penale, astfel încât printr-o argumentare clară și conchisă să nu lase loc de interpretări sau insinuări nedorite;

- raționând asupra soluției de achitare a inculpatului Moisei Ștefan de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a invocat în sprijinul soluției de achitare a respectivului argument care caracterizează temeiurile procesuale de încetare a procesului penal pe motiv că ar exista circumstanțe care exclud urmărirea penală fie că fapta ar constitui o contravenție;

- instanța de apel a constatat că inculpatul Moisei Ștefan nu a realizat latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal, or la caz, se atestă realizarea laturii obiective prin cauzarea daunelor considerabile „intereselor publice”, imputate inculpatului nu poate produce efecte juridice privind angajarea răspunderii penale, urmarea declarării neconstituționale a legii penale în această parte, astfel, aspectele stabilite de către instanța de apel în vederea dispunerii achitării inculpatului Moisei Ștefan se găsesc la temeiurile de încetare a procesului penal;

- instanța de apel la judecarea cauzei nu a intervenit în vederea casării sentinței, or, prima instanță la motivarea soluției de achitare a inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Mocanu Vitalie, Focșa Nicolae și Moisei Ștefan a plagiat incorpore discursul apărătorului inculpatului Cucta Andrei, expunându-l autentic cu titlu de motivare a soluției de achitare a inculpaților, inclusiv și în privința inculpatului Moisei Ștefan care a fost învinuit de o altă faptă decât ceilalți inculpați, ignorând prevederile art.414 alin.(1) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești, admițând în conținutul deciziei pronunțate a unor raționamente care nu sânt compatibile cu criteriile stabilite pentru întocmirea actelor oficiale;

- obligarea instanței de a-și motiva hotărârea rezultă din prevederile art.6 par. 1 din Convenția Europeană, iar acest lucru presupune relevarea considerentelor și temeiurilor asupra concluziilor formate, fiind necesar ca în mod precis și explicit, prin argumente relevante și suficiente, să fie rezolvate problemele de drept apărute la judecarea cauzei prin întocmirea corectă a hotărârii adoptate.

6. Referință privind opinia sa asupra recursului declarat a fost depusă de către avocatul Foltea Vasile în numele inculpatului Cucta Andrei și de către avocatul Mura Leonid în numele inculpaților Mocanu Vitalie și Focșa Nicolae, prin care solicită respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. XI alin. (3) al Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei Legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prevederile art.427 Cod de procedură penală stipulează temeiurile pentru recurs, iar potrivit art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală – instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei, în cazul constatării admiterii în proces a unor erori judiciare.

Reieșind din conținutul recursului declarat, procurorul face referință la erorile prescrise la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiului de casare nominalizat, completul de judecată constată că criticile aduse de către procuror și-au găsit confirmare în speța dedusă judecătii, sub aspectul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din analiza textuală a recursului declarat, completul de judecată reține că se contestă decizia instanței de apel, invocându-se faptul, că în rezultatul aprecierii incorecte a probelor administrate la caz, instanța de apel greșit a menținut sentința de achitare a lui Cucta Andrei, Șoimu Victor, Mocanu Vitalie, Focșa Nicolae de învinuirea adusă în baza art.324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal și a lui Moisei Ștefan de învinuirea adusă în baza art.328 alin.(1) Cod penal

Conform actului de învinuire înaintat de acuzatorul de stat, fapta inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Mocanu Vitalie, Focșa Nicolae întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal – pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției. Acțiuni săvârșite prin extorcare, participație simplă, de două sau mai multe persoane, iar fapta inculpatului Moisei Ștefan întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal - săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Prima instanță i-a achitat pe inculpații Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, Moisei Ștefan de învinuirea adusă, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Rejudecând cauza, instanța de apel a respins apelurile declarate, cu menținerea sentinței primei instanțe fără modificări, invocând că probele administrate la faza de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată și verificate în instanța de apel, nu dovedesc vinovăția inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, Moisei Ștefan în săvârșirea infracțiunilor incriminate, iar învinuirea înaintată care are la bază acțiunile întreprinse de agentul sub acoperire al CNA Caraman Igor în privința lui Cucta Andrei la data de 03.09.2013, Paraschiv Marian în privința inculpatului Șoimu Victor la data de 04.06.2013, Caraman Igor în privința inculpatului Mocanu Vitalie la data de 17.09.2013, Caraman Igor în privința inculpatului Focșa Nicolae la data de 22.10.2013, reprezintă acțiuni de tip provocator.

Completul de judecată reține că, instanțele de fond la emiterea soluțiilor de achitare a inculpaților au constatat că, *„nici una din probele cercetate în ședință nu confirmă vina inculpaților de comiterea infracțiunilor imputate lor declarațiile martorului Caraman Igor, dar și actele invocate de procuror în rechizitoriu nu pot servi drept probe, ce ar demonstra vina inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate, la caz, se constată cu certitudinea lipsa a careva probe ce ar confirmă că inculpații au realizat latura obiectivă a faptelor prejudiciabile care li se impută probe directe care ar confirma faptul transmiterii banilor indicați în rechizitoriu inculpaților, nu au fost acumulate”*.

În speță se constată că instanța de apel, deși susține soluția primei instanțe, drept una legală și întemeiată, pe motiv că nici una din probele acumulate de organul de urmărire penală nu confirmă săvârșirea de către Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, Moisei Ștefan a infracțiunilor incriminate, și la fiecare probă în parte face o remarcă precum că, **„Relevant este că fapta nu se referă la inculpații vizați în prezenta cauză penală”**, ulterior însă ajunge la concluzia că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, expunându-se astfel contradictoriu.

Completul de judecată relevă că, odată ce instanțele au ajuns la concluzia că probele acumulate de organul de urmărire penală nu confirmă că inculpații au săvârșit infracțiunile incriminate, trebuiau să facă referire la prevederile art.390 alin.(1) pct. 2) Cod de procedură penală – sentința de achitare se adoptă dacă fapta nu a fost săvârșită de inculpat, pentru ca organele de drept să continue investigația cu scopul de a identifica persoanele vinovate și a fi trase la răspundere penală.

Analizând temeiul de achitare din partea descriptivă și din dispozitivul sentinței, menținută în acesta parte de către instanța de apel, completul de judecată observă o neconcordanță în stabilirea temeiului ce stă la baza achitării inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Mocanu Vitalie, Focșa Nicolae, Moisei Ștefan, fiind constatate concluzii cu temeiuri de achitare diferite, or, în dispozitiv este indicat temeiul de achitare – „fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii”, însă în descriptiv instanțele susțin că fapta nu se referă la inculpații vizați în prezenta cauză penală, ceea ce duce la temeiul de achitare - „fapta nu a fost săvârșită de inculpat”.

Completul de judecată atestă că, menționarea concomitentă a 2 temeiuri de achitare care se exclud una pe alta, în aceeași hotărâre judecătorească, în privința aceluiași inculpat, este o eroare de procedură, fapt ce în viziunea instanței de recurs, semnaleză prezența temeiului pentru recurs „motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii”, care este prevăzută la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Completul de judecată reține că, potrivit deciziei, în partea descriptivă, instanța de apel a indicat: „... probe directe care ar confirma faptul transmiterii banilor indicați în rechizitoriu inculpaților nu au fost acumulate...”, iar în continuare reține că: „pe marginea învinuirii aduse inculpatului Șoimu Victor a fost constatat faptul că suma de bani în mărime de 70 Euro au fost transmiși nu de către Caraman Igor așa cum este indicat în rechizitoriu, dar de martorul Paraschiv Marian la data de 04.06.2013, lucru care este confirm prin materialul probator, în special declarațiile martorului Paraschiv Marian, (f.d.65-69, Vol. III); procesul-verbal de recunoaștere de către martorul Paraschiv Marian a inculpatului Șoimu Victor (f.d.70-71, Vol. III), procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigație și procesul-verbal privind rezultatele măsurii speciale de investigații din această dată se conțin pe DVD-R de model „Verbatim” cu inscripția 04.06.2013”.

La fel, instanța de apel a mai reținut că: „... în urma măsurilor speciale de investigație documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, ascultării și vizualizării înregistrărilor a stabilit transmiterea de către agentul sub acoperire Paraschiv Marian la data de 04 iunie 2013 colaboratorului de poliție Șoimu Victor a sumei de 70 euro, de către agentul sub acoperire Caraman Igor la data de 03 septembrie 2013 colaboratorului de poliție Cucta Andrei a sumei de 20 euro, la data de 17 septembrie 2013 colaboratorului de poliție Mocanu Vitalie a sumei de 20 euro și respectiv la 02 septembrie 2013 colaboratorului de poliție Focșa Nicolae a sumei de 10 euro ...”.

În partea motivantă, instanța de apel menționează că: „...martorul Caraman Igor fiind audiat în instanța de apel a declarat că susține declarațiile făcute în prima instanță și cele la etapa urmăririi penale, anume că a transmis inculpaților sumele bănești pretinse de către aceștia pentru a nu fi întocmite procese-verbale contravenționale ...”, ca ulterior să invoce că,.....instanța de apel consideră că probe directe care ar confirma faptul transmiterii banilor indicați în rechizitoriu inculpaților, nu au fost acumulate.

Reieșind din concluziile expuse mai sus, de către instanța de apel, în motivarea soluției adoptate, completul de judecată constată că, acestea sunt contradictorii, adică pe de o parte, se constată că prin probele administrate se atestă că, evenimentele descrise în actul de acuzare au avut loc, fiind confirmată pretinderea și primirea banilor de către inculpați, ce reiese din declarațiile martorului Caraman Igor și Paraschiv Marian, iar pe de altă parte se statuează de către aceeași instanță, că nu sunt probe directe care ar confirma transmiterea banilor.

Completul de judecată menționează că, atât prima instanță cât și instanța de apel au desconsiderat circumstanțele de fapt ale cauzei, care au relevanță pentru justa soluționare a acestei cauze și pripit au reținut că probele prezentate de acuzare nu demonstrează vinovăția

inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal și a inculpatului Moisei Ștefan în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal

Instanța de apel, făcând trimitere la declarațiile inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, Moisei Ștefan și a martorilor Caraman Igor, Andrușca Andrei, Lazarev Alexandru, Găină Iurie, Solomca Alexandru, Paraschiv Marian a reținut doar secvențe din declarațiile acestora, limitându-se repetat la mențiuni neclare, confuze și sumare, care în opinia sa, ar proba decizia adoptată.

Completul de judecată constată că, instanța de apel a enumerat cumulul de probe anexate la materialele cauzei și a făcut referință la elementele infracțiunilor prevăzute de art.art.324, 328 Cod penal, ca în final să conchidă că, *„prin probe administrate de organul de urmărire penală nu a fost demonstrată vinovăția inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, Moisei Ștefan, de comiterea infracțiunilor imputate acestora, or, la caz, se constată cu certitudinea lipsa a careva probe ce ar confirma că inculpații au realizat latura obiectivă a faptelor prejudiciabile care li se impută”*.

La fel, nu au primit nici o apreciere argumentele semnalate de procuror, după cum urmează *„chiar dacă prima instanță a considerat că acțiunile de pretindere (semnul calificativ „pretinderea personală”) nu a fost probată în acțiunile inculpaților, prima instanță nu a menționat nimic referitor la calificativele de „acceptare” și „primire” a mijloacelor bănești din partea acestor inculpați”*.

Totodată, instanța de apel nu a clarificat în nici un fel chestiunea privind *„care a fost motivul că inculpații nu s-au refuzat de la acești bani, ori să-i denunțe pe investigatorii Caraman Igor și Paraschiv Marian pentru tentativa de corupere activă. Mai mult, comportamentul acestora în momentul primirii banilor (tănuirea banilor în buzunarul hainei) denotă faptul că inculpații erau predispuși de a comite acte de corupție”*.

Instanța de recurs remarcă la caz, că sunt relevante rezultatele **măsurilor speciale de investigații ce se conțin pe DVDR-uri de model „Verbatim”**, potrivit cărora: *„...în jurul orelor 07:55:28, unitatea de transport este stopată de către un echipaj al poliției patrulare pentru verificarea încărcăturii și actelor iar aproximativ în jurul orelor 07:57:57 se constată din înregistrări vocea polițistului din cadrul poliției rutiere care indică asupra sumei de 70 care urmează să-i fie transmisă, fiind vizibil după transmitere cum acesta î-i pune în buzunarul drept de la pantaloni. Din înregistrări nu este vizibilă fața polițistului dat fiind distanța apropiată față de cet. Paraschiv Marian. Sunt vizibile numerele de înmatriculare din imagini și anume X funcționarul din cadrul poliției patrulare fiind identificat de către Paraschiv Marian ca cet. Șoimu Victor ...”; „...cet. Cucta Andrei, care se apropie de cet. Caraman Igor, mergând împreună spre autoutilitară. După care aproximativ la ora 08:18:08, se observă cum cet. Caraman Igor îi transmite ceva polițistului, anterior menționând „nați uăi 20 de euro”, iar acesta o preia cu mâna stângă, și introduce mâna în buzunarul stâng de la pantaloni, menționând cuvântul „Bodaproste” ...”, „...iar la ora 11:04:42 din înregistrări se observă cum Caraman Igor stând pe bancheta din față a pasagerului îi transmite inspectorului de patrulare o bancnotă de 20 euro. Conform declarațiilor cet. Caraman Igor, acesta i-a transmis inspectorului de patrulare suma de 20 euro cu seria X, acesta fiind identificat ca cet. Mocanu Vitalie..”, „...în jurul orelor 06:07, se aud și se observă acțiunile investigatorului Caraman Igor, care a fost stopat de echipajul poliției rutiere și a coborât din automobil și discută cu un colaborator la poliției rutiere cu următoarele semnalmente (aproximativ 30 ani, constituție athletică și aproximativ 1,80m înălțime, păr șaten tuns scurt, îmbrăcat în uniforma poliției rutiere). În mâna se observă niște documente și o bancnotă, însă nu se observă nominal acesteia. Investigatorul întreține o discuție cu polițistul și în imagine mai apare un alt polițist îmbrăcat în uniforma poliției rutiere (aproximativ 30 ani, constituție athletică și aproximativ 1,75m înălțime, păr de culoare închisă tuns scurt). La un moment se observă cum investigatorul întinde mâna cu o bancnotă primului polițist, care a fost identificat ca fiind Zlîdnea Mihail (Focșa Nicolae) și acesta primește bancnota imediat. Din declarațiile investigatorului Caraman Igor s-a stabilit că*

acesta, a transmis colaboratorului poliției rutiere bancnota cu nominalul de 10 euro cu seria X... ”.

În aceeași ordine de idei, completul de judecată atestă contradictorialitate în motivarea instanței de apel care a invocat pe deoparte că, „probe directe care ar confirma faptul transmiterii banilor indicați în rechizitoriu inculpaților, nu au fost acumulate”, iar pe de altă parte, „acțiunile întreprinse de către agenții sub acoperire Caraman Igor și Paraschiv Marian în privința inculpaților, **reprezintă acțiuni de tip provocator**, adică inculpații au fost provocați să comită infracțiuni”.

În opinia instanței de recurs, pentru a formula o motivare corespunzătoare vizavi de existența acțiunilor provocatoare exercitate de către organele statului și martorii Caraman Igor și Paraschiv Marian asupra inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, pentru a-i determina să comită infracțiunea, instanța de apel urma să indice concret prin ce modalități, acțiuni, cuvinte, gesturi exprimate de inculpați se dovedește contrariul celor susținute.

Instanța de recurs atestă că, activitatea de provocare trebuie să implice forme concrete de instigare, susceptibile de a genera sub aspect intelectual luarea unei decizii de a comite infracțiunea. Provocarea poate consta în: rugăminți insistente, promisiuni false, solicitări repetate bazate pe simpatii personale, amenințări etc. De fapt, mențiunile într-o formă mult prea generalistă înserate în decizie despre aceea că: „Instanța de apel reține, că în conformitate cu prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.11 din 22.12.2014 „Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție”, instanțele de judecată sânt orientate să examineze cu mare atenție circumstanțele cauzelor penale și să identifice elementele acțiunilor de provocare, după cum urmează, citez: ”La cercetarea infracțiunilor de corupție, instanțele vor tine cont de prevederile art.30 alin.(6) al Legii privind activitatea specială de investigații, nr.59 din 29.03.2012, potrivit căroră, investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni. Aceasta implică sarcina verificării atente a materialului probator administrat, astfel încât să prevină o condamnare a inculpatului care a acționat ca efect al provocării din partea agenților statului sau, după caz, din partea persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului, întrucât ar exista riscul ca acuzatul să fie lipsit din start de dreptul la un proces echitabil, prin aceasta încălcându-se art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului”, sunt insuficiente pentru respingerea unor argumente, de natură să răstoarne probele despre vinovăția inculpaților învinuiți de acte de corupție.

În general, în această materie există anumite condiții care trebuie întrunite cumulativ pentru a putea vorbi despre existența unei provocări sau despre o „tentative obișnuită” emanată de la inculpați pentru a comite infracțiunea.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de a puncta aprecierile CtEDO, care în jurisprudența sa constantă în această materie a făcut distincția între acțiunea agenților provocatori - a ofițerilor de poliție care au contribuit la crearea intenției criminale ce anterior nu exista - și cazurile în care persoana avea deja predispoziția de a comite infracțiuni.

În acest sens, instanța europeană a acordat caracter principal la doi factori: 1) inexistența unor probe din care să rezulte suspiciunea că reclamantul era deja implicat într-o activitate infracțională; 2) faptul indubitabil că organele de poliție îl instigaseră la comiterea acelei infracțiuni. Curtea, în repetate rânduri, a evidențiat că, se interzice organelor judiciare penale sau altor persoane care acționează pentru acestea „să provoace” o persoană să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unei probe.

Totodată, s-a accentuat că provocarea constituie una dintre sursele nulităților în procesul penal care are ca efect subsecvent excluderea probelor obținute ca urmare a provocării.

La caz, pentru a exclude orice dubiu ce planează asupra insinuărilor despre provocarea inculpaților de a comite careva acte de corupție, este imperios ca instanța de apel să analizeze minuțios faptul dacă organul de urmărire penală pentru a porni această cauză a avut o

suspiciune rezonabilă că inculpații Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, Moisei Ștefan, vor comite careva acte ilegale, după care, tot instanța ar trebui să verifice dacă, din actele cauzei se confirmă că, suspectilor le-a fost oferită doar o „tentative obișnuită”, adică o oportunitate ce nu are caracter excepțional de a încălca legea.

Totodată, instanța de apel va tine seama că, nu poate fi considerată provocare dacă:

a) există o suspiciune rezonabilă că o persoană participă la infracțiune sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni;

b) activitatea agenților statului a fost autorizată în condițiile legii;

c) agenții statului sau colaboratorii acestora nu au făcut alt ceva decât să ofere suspectului o ocazie obișnuită (care nu are caracter excepțional) de a comite infracțiunea.

Completul de judecată evidențiază că, de fiecare dată când un acuzat afirmă că a fost provocat să comită o infracțiune, sarcina probațiunii se pune pe seama autorităților, adică atât acuzatorul de stat, cât și instanțele sunt mandatate de a demonstra faptul că nu a existat o provocare și că afirmațiile acuzatului sunt nefondate (Morari c. Republicii Moldova, § 33-34, 08 martie 2016).

În opinia completului de judecată, probele invocate de către acuzatorul de stat comportă suficientă substanță din care se poate face concluzia privind vinovăția inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae și Mocanu Vitalie de săvârșire a infracțiunilor prevăzute la art.44, 324 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal și vinovăția inculpatului Moisei Ștefan de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal, iar prin omisiunea de a le descrie și de a le supune unei ample analize din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel nici nu putea ajunge la o altă concluzie decât cea emisă la caz.

Completul de judecată consideră că, principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. După cum corect a atenționat și recurentul, rechizitoriul, în sensul art.297 Cod de procedură penală, este actul de sesizare a instanței de judecată, care este compus din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuit în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art.53 din Codul penal dacă se constată asemenea temeiuri. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă.

În completarea ultimei sintagme de mai sus, urmează de concretizat că, prin „încadrarea juridică” a acțiunilor inculpatului se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală, după cum se menționează în art.113 Cod penal. Componenta de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componentei de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Semnul componentei de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componentei de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importantă juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

La caz, potrivit actului de sesizare a instanței, se constată că, în urma efectuării acțiunilor de investigare în vederea acumulării probatoriului, analizând probele, procurorul a conchis asupra încadrării juridice a faptelor incriminate inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie în baza art.324 alin.(2) lit. b) Cod penal, coruperea pasivă săvârșită de două sau mai multe persoane.

Norma de incriminare la care face referire procurorul, reunește mai multe variante-tip de infracțiuni în aliniatul (1), fiind expusă de legislator în următoarea redacție: „Pretinderea,

acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia”. În alin.(2) este stipulat că: „Aceleași acțiuni săvârșite: b) de două sau mai multe persoane.

Latura obiectivă a infracțiunii de corupere pasivă constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acțiune, care în varianta sa tip (art.324 alin.(1) Cod penal) vizează în mod alternativ următoarele modalități normative: 1) pretinderea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului; 2) acceptarea: a) de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului; b) ofertei ori promisiunii de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului; 3) primirea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin.

Infracțiunea de corupere pasivă este una formală și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii în întregime a remunerației ilicite.

Toate acestea au fost menționate pentru a se accentua asupra faptului că instanța de apel s-a expus laconic asupra învinuirii înaintate prin rechizitoriu inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, iar motivarea deciziei nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate, în raport cu circumstanțele reale ale cauzei.

Referitor la învinuirea înaintată inculpatului Moisei Ștefan conform prevederilor art.328 alin.(1) Cod penal, instanța de recurs reține că, instanța de apel a invocat în sprijinul soluției de achitare argumente care caracterizează temeiurile de încetarea a procesului penal, pe motiv că ar exista circumstanțe care exclud urmărirea penală, fie că fapta constituie o contravenție.

În continuare, pentru a corectarea eroarea admisă prin nemotivarea soluției de achitare, instanța de apel a reținut că: „... potrivit actului de învinuire, se rezumă că prin crimă s-au cauzat daune considerabile intereselor publice, prin subminarea autorității organelor publice, crearea obstacolelor și tulburărilor de activitatea acestora, dar nu este specificat în ce a constat cauzarea daunelor în proporții considerabile ale drepturilor și intereselor persoanelor fizice, lucru care denotă necorespunderea actului de învinuire...”, „...dispoziția art.328 alin.(1) Cod penal, a fost supusă verificării sub aspectul calității actelor normative, prin prisma corespunderii prevederilor Constituției Republicii Moldova, iar prin hotărârea Curții Constituționale nr.22 din 27 iunie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art.328 alin.(1) Cod penal, a fost declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau”.

Urmare a acestor constatări, instanța de apel a conchis că: „... inculpatul Moisei Ștefan nu a realizat latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal, or, la caz se atestă că realizarea laturii obiective prin cauzarea daunelor considerabile „intereselor publice”, imputate inculpatului, nu poate produce efecte juridice privind angajarea răspunderii penale, urmare a declarării neconstituționale a legii penale în această parte, iar realizarea laturii obiective ale aceleiași infracțiuni, prin „cauzarea daunelor persoanelor fizice”, la fel imputate prin rechizitoriu inculpatului Moisei Ștefan, nu a fost specificată de către partea acuzării în rechizitoriu prin ce s-a manifestat (cărei persoane fizice i-a fost cauzat prejudiciu, prin care acțiuni, prin ce s-a manifestat și în ce mărime), lucru care impune survenirea consecinței favorabile inculpatului Moisei Ștefan, și anume achitarea acestuia pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, la caz - lipsa laturii obiective.

Completul de judecată mai atestă că, instanța de apel a reținut că infracțiunea prevăzută de art.328 Cod penal, se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, care se exprimă prin: 1) vătămarea ușoară sau medie a integrității corporale

sau a sănătății; 2) leziunile corporale care nu implică un prejudiciu pentru sănătate; 3) daunele materiale care nu ating proporțiile mari etc. Dacă fapta de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu nu implică producerea unor asemenea urmări, răspunderea poate fi aplicată în conformitate cu art.313 Cod contravențional. În mod vădit, sintagma „daune în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”, utilizată în dispoziția de la art.328 Cod penal, nu se caracterizează prin perfecțiune, fiind vagă, echivocă, interpretabilă.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, în cazul în care persistă îndoieli privind caracterul considerabil al daunelor cauzate, **se recomandă să fie aplicat art.313 Cod contravențional, nu art.328 Cod penal**, însă a menținut sentința primei instanțe prin care inculpatul Moisei Ștefan a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În lumina celor reținute, completul de judecată atestă că, decizia instanței de apel prezintă concluzii greșite și neargumentate evazive în acest sens, ce echivalează cu o motivare superficială și neclară, nefiind clarificate aspecte importante referitor la vinovăția sau nevinovăție persoanelor deferite justiției, instanța de apel expunându-se contradictoriu referitor la temeiul achitării inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, Moisei Ștefan.

Instanța de recurs constată că, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Completul de judecată concluzionează că, instanța de apel menținând hotărârea primei instanțe privind achitarea inculpaților Cucta Andrei, Șoimu Victor, Focșa Nicolae, Mocanu Vitalie, învinuți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.44, 324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și achitarea inculpatului Moisei Ștefan, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii - nu a supus unei analize obiective cumulul de probe, adus în susținerea învinuirii, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, dând apreciere declarațiilor inculpaților și acordând credibilitate stării de fapt relatate de aceștia, concluzionând că acuzarea nu a prezentat probe suficiente întru confirmarea faptului comiterii infracțiunii.

În acest context, dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de temeiurile care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art.art.417-418 Cod de procedură penală.

Instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art.436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice din nou și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le de-a apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să constate prezența sau lipsa

vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, să dea răspuns la toate cerințele și argumentele apelantului ținând cont de motivele invocate în cererile de apel și dispozițiile expuse în prezenta decizie și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art.art.414, 417 Cod de procedură penală.

8. Conducându-se de prevederile art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul declarat de procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Popov Oleg, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui **Cucta Andrei X, Șoimu Victor X, Mocanu Vitalie X, Focșa Nicolae X, Moisei Ștefan X**, și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia